

Ig. 94/2009. Legf. Ü. szám

GYORSTÁJÉKOZTATÓ

a bűnözés és a bűnüldözés 2008. évi alakulásáról *

Az egységes rendőrségi és ügyészségi bűnügyi statisztika adatai szerint 2008. évben 408.407 bűncselekmény vált ismertté, ami 4,3%-kal kevesebb a 2007. évinél. Százezer lakosra 4.066 bűncselekmény jutott, 176-tal kevesebb, mint egy évvel korábban.

Bűncselekmények

A változások iránya és mértéke az egyes bűncselekmény-kategóriákban különböző.

A személy elleni bűncselekmények száma 20.880, 22,0%-kal emelkedett. Ezen belül a befejezett emberölések száma 147 volt, 5-tel kevesebb (3,3%), mint a 2007. évben. Az emberölés kísérletek száma viszont emelkedett, (2007.: 141, 2008.: 145), ez 2,8%-ot jelent.

A közlekedési bűncselekmények száma 19.450 volt, ez 15,5%-kal volt kevesebb a tavalyihoz képest, ezen belül a közúti baleset okozások száma 15,5%-kal, az ittas járművezetéseké 18,6%-kal csökkent.

A házasság, a család, az ifjúság és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények száma (7.521) a felére csökkent a tavalyi évhez viszonyítva. Ennek magyarázatául szolgál, hogy a tiltott pornográf felvétellel visszaélés bűncselekmények száma 9.934-ről 1.846-ra, nagyjából egyötödére esett vissza. A kategórián belüli súlyosabb cselekmény, az erőszakos közöszlések száma közel azonos számban fordult elő (2007.: 215; 2008.: 214).

* A számítógépes feldolgozást az IRM Büntetőpolitikai Főosztály Statisztikai és Elemző Osztálya végezte.

Az államigazgatás, az igazságszolgáltatás és a közélet tisztasága elleni bűncselekmények száma 30,1%-kal nőtt (2007.: 4.907, 2008.: 6.384). Ezt – részben – a kategória leginkább közérdeklődésre számot tartó bűncselekménye, a vesztegetések számának 26,5%-os emelkedése okozhatta (313-ról 396-ra). A hivatalos személy elleni erőszakok száma is (928-ról 1.033-ra) nőtt, 11,3%-kal .

A közrend elleni bűncselekmények száma a tavalyi évhez viszonyítva 5,0%-kal (2007.: 76.391, 2008.: 72.547) csökkent. A kategórián belül a kábítószerrel való visszaélések száma az előző évi csökkenés után ismét emelkedett, 16,8%-kal (2007.: 4.672, 2008.: 5.458).

A gazdasági bűncselekmények száma 13,2%-kal nőtt a tavalyi évhez viszonyítva (2007.: 14.021, 2008.: 15.870). A kategórián belül 34,0%-kal csökkent a pénzhamisítások száma (2.676-ról 1.767-re), a csempészetek és vámorgazdaságok száma kis mértékben nőtt, 461-ről 483-ra (4,8%).

A vagyon elleni bűncselekmények száma 265.755 volt, ami 4,5%-kal kevesebb az előző évinél. A kategórián belül 10% körüli növekedést tapasztalhatunk a zsebtolvajlásoknál (5.543-ról 6.111-re), illetve a lakásbetöréseknél (17.415-ről 19.239-re). Ennél kisebb mértékű, 5,3%-os növekedés volt még a betöréses lopásoknál (40.846-ról 43.002-re). A többi kiemelt vagyon elleni bűncselekmény esetében kisebb-nagyobb csökkenés volt tapasztalható, a rablások közel azonos számban váltak ismertté, mint az előző évben (2007.: 3.119, 2008.: 3.128).

Az összes ismertté vált bűncselekménynek 65,1%-a vagyon elleni bűncselekmény volt. Az általuk okozott kár 100,9 milliárd forint, 13,8%-kal kevesebb a tavalyi 117,1 milliárd forintnál. A megtérülés aránya is javult: 6,1%-ról 11,3%-ra.

A gazdasági bűncselekmények elkövetési értéke szintén csökkent: 54,3 milliárd forintról 46,1 milliárdra, 15,1%-kal .

A 2008. évben 32.995 erőszakos és garázda jellegű bűncselekmény vált ismertté, 11,3%-kal több, mint az előző évben (2007.: 29.645).

A közterületen elkövetett bűncselekmények száma 120.700, 3,5%-kal kevesebb volt a 2007. évi 125.125-nél.

Bűnelkövetők

2008. évben 116.584 bűnelkövető vált ismertté, közel azonos – 0,4%-kal több – mint az előző évben. Százezer lakosra 1.161 bűnelkövető jutott, 7-tel több, mint egy évvel korábban.

A bűnelkövetők 9,8%-a fiatalok (11.438), számuk 2007. évhez képest 4,8%-kal emelkedett. A nem büntethető gyermekkorú elkövetők száma (3.434) 1,4%-kal több volt, mint 2007-ben.

Az ismertté vált külföldi bűnelkövetők száma (4.046) 8,5%-kal csökkent az előző évhez viszonyítva.

Sértettek

Az ország minden százezer lakosára 2.101 olyan kiemelt bűncselekmény jutott, amelynek természetes személy volt a sértettje. Az ismert természetes személyek sérelmére elkövetett bűncselekmények száma 211.455, ez 8,5%-kal alacsonyabb volt a 2007. év adatánál.

A külföldi sértettek száma 7.390 volt, 2,0%-kal több, mint 2007-ben (7.245).

Büntető eljárások

A rendőrség a 2008. évben 560.621 bűncselekmény nyomozását fejezte be, 0,7%-kal kevesebbet, mint egy évvel korábban. Ezek közül 177.956 bűncselekményt illetően vádemelés történt (31,7%), 363.930 bűncselekmény esetében megszüntették a nyomozást (64,9 %) és 18.735 egyéb befejezést alkalmaztak (3,3%).

A nyomozás eredményességi mutató a rendőri szerveknél 53,6% volt, 1,1-del kevesebb, az ismeretlen tetteses felderítési mutató pedig 47,8%, 0,5-del alacsonyabb, mint egy évvel korábban.

Rendőri előterjesztésre a bíróság 3.555 személyt (az összes gyanúsított 2,4%-át) helyezett előzetes letartóztatásba, ez 11,0%-kal több volt a 2007. évi 3.204 gyanúsítottnál.

Az ügyészi szervek a 2008. évben 8.053 bűncselekmény nyomozását fejezték be, ez 5,6%-kal több volt a 2007. évi 7.626-nál, 3.398 (42,2%) bűncselekmény esetében vádemelés történt, ez 5,5%-kal több az előző évi 3.221-nél. A vádemelések aránya – a fentiekből következően – változatlan maradt.

Az ügyészégi nyomozások eredményessége 62,7% volt, 1,3-del alacsonyabb, a felderítési mutató viszont 69,5%, 7,2-del magasabb volt a 2007. évinél.

Budapest, 2009. január

dr. Nagy Tibor
főosztályvezető ügyész